

**INSTITUTIONEN FÖR KOST-
OCH IDROTTSVETENSKAP**

Spontanidrott i Lövgärdet

**Vad menar tjejer och mentorer är viktiga faktorer för deltagande i
spontanidrott?**

Emma Ekenstjärna

Jamie Parker

Kandidatuppsats 15 hp

Program: Sports Coaching

Vt 2022

Handledare: Peter Korp

Examinator: John Dohlsten

Kandidatuppsats 15 hp

Titel:	Spontanidrott i Lövgärdet
Författare:	Emma Ekenstjärna, Jamie Parker
Program:	Sports Coaching
Nivå:	Grundnivå
Handledare:	Peter Korp
Examinator:	John Dohlsten
Antal sidor:	17 (inklusive bilagor)
Termin/år:	Vt 2022
Nyckelord:	multisport activities, spontaneous sport, girls in sport

Sammanfattning

Arbetet grundar sig i att förstå vilka faktorer som påverkar för att tjejer ska komma till Kvällsidrotten i Lövgärdet. Vi har varit ute i Lövgärdet och observerat verksamheten och intervjuat mentorer som är på plats samt en fokusgrupp med tjejer som är återkommande besökare. Det som har framkommit under intervjuerna med både mentorerna och tjejerna är att de som återkommer kommer främst för mentorerna och ledarna som är på plats då de känner en stor tillit och trygghet i varandra. En annan faktor av stor betydelse är kompisgängen som finns på plats och att det går att umgås i nya konstellationer på dessa kvällar. För att få fler tjejer att komma till Kvällsidrotten/Spontanidrotten i Lövgärdet kom idén av de intervjuade tjejerna att verksamheten kan anordna tjejkvällar likt det som fritidsgårdar i området redan har vissa kvällar i månaden.

Nyckelord: multisport activities, spontaneous sport, girls in sport, spontanidrott

Förord

Författarnas bidrag:

Planering: 50/50 Emma och Jamie

Litteratursökning: 50/50 Emma och Jamie

Datansamling: 50/50 Emma och Jamie

Analys: 50/50 Emma och Jamie

Skrivande: 50/50 Emma och Jamie

Layout: 50/50 Emma och Jamie

Vi vill rikta ett stort tack till Peter Korp som handledde oss under vår kandidatuppsats och gav bra feedback och hjälp. Vi vill även tacka Göteborgs stad och personerna i Lövgärdet som vi fick lära känna och intervjua under perioden.

Innehållsförteckning

Innehåll

Introduktion	5
Syfte och frågeställningar	5
Bakgrund.....	6
Vad är spontanidrott?	6
Spontanidrotten i Lövgärdet	7
Metod.....	8
Design	8
Urval	8
Forskningsetiska aspekter	9
Datainsamling och analys	9
Resultat.....	9
Mentorerna.....	10
Tjejerna	12
Diskussion.....	14
Metoddiskussion:	14
Resultatdiskussion:.....	14
Slutsats.....	16
Referenser	16
Bilagor	17

Introduktion

Lövgärdet är ett utsatt område i Göteborgs stad som ligger beläget i Angered. Området präglas av stora utmaningar, tex avseende ekonomiska förutsättningar, arbetslöshet och utbildning. I Göteborgsbladet kan vi se att medelinkomsten i åldrarna 20-64 år i Lövgärdet ligger på 206.900 kr per år medan medelinkomsten i Göteborg som helhet är 332.400. Arbetslösheten är hög i Lövgärdet i relation till andra stadsdelar inom Göteborg. Här ligger antalet arbetslösa på 18,8%. Jämför vi övriga Göteborg ligger arbetslösheten på 6,6%. När det senare kommer till gymnasiebehörigheten så ligger den på 59,3%. I jämförelse med övriga Göteborg så ligger antalet med gymnasiebehörighet på 82,8% (Göteborgs stad, 2022). Kriminalitet i utsatta områden är ett annat debatterat problem där det finns en oro att barn och ungdomar kan dras in i skadliga miljöer. Detta ligger bakom att Göteborgs stad samt RF SISU:s val av att starta upp en spontanidrottsverksamhet med förhoppningen att ungdomar ska vilja delta på dessa tillfällen. Verksamheten startade 2019 och är ett samarbete mellan Göteborgs stad och RF SISU där målet med verksamheten är att genom att engagera barn och ungdomar i idrottsverksamhet uppnå en mer ingående social integration (Flesner et al., 2021). Två andra mål som Göteborgs stad och RF SISU har med verksamheten är att barn och ungdomar ska erbjudas en meningsfull fritid samt att den lokala tryggheten ska öka. Integration till idrott och fysisk aktivitet sker då med hjälp av spontanidrotten då ungdomar tre kvällar i veckan har möjlighet att testa på flera olika sporter och förhoppningsvis finna glädje i fysisk aktivitet och vilja engagera sig i föreningslivet senare.

Fysisk aktivitet är bra för människan och det är många som vet, dock visar indikationer att färre individer i lägre åldrar utövar fysisk aktivitet samt att antalet människor inom föreningslivet också minskar, vilket gör detta projekt ännu viktigare. Trösklarna för att delta under dessa tillfällen är sänkta för att vem som helst ska få delta och när som helst inom de inramade timmarna samt att deltagarna inte känner någon press på vad de får ha på sig och inte. Trösklarna innebär även att det inte är några avgifter som tillkommer till deltagarna för att delta på kvällarna och det är inte heller några förpliktelser att återkomma till verksamheten. Det är ofta killar som dominerar på idrottsaktiviteter och på idrottsplatsen (Arnoldsson, 2019; Molin, 2019) och det visar sig även i den verksamhet som ska undersökas i den här studien. När verksamheten startades 2019 var andelen närvarande killar hög och den domineras fortfarande av manliga deltagare.

Hur kan fler tjejer komma till verksamheten i Lövgärdet och vara med och spontanidrotta? Ny kunskap som denna studie kan medföra är hur fler tjejer kan komma till verksamheten samt vad som påverkar tjejers vilja att delta på kvällarna. Det som gör studien relevant är att det inte finns mycket tidigare forskning inom området spontanidrott så den nya forskning och lärdomar som kommer i uppsatsen kan vara till nytta för framtiden och bidra med kunskap till den fortsatta verksamhet som studerats. Detta mynnar ut i vad vi vill undersöka, hur fler tjejer kommer till Spontanidrotten i Lövgärdet liksom till liknande former av spontanidrott.

Syfte och frågeställningar

Syftet är att studera vilka faktorer som ligger bakom tjejers deltagande i spontanidrott. Frågeställningarna är:

- Hur marknadsförs verksamheten för tjejer?
- Vad menar tjejer och mentorer är viktiga faktorer för deltagande i spontanidrott?
- Vad gör att ungdomar kommer tillbaka till kvällarna?
- Vad är mentoreernas inverkan på att ungdomarna och främst tjejerna kommer tillbaka?

Bakgrund

Killar dominerar oftast i antal utövare inom spontanidrotten, medan tjejer inte visats vara lika närvarande. Denna problematik bekräftar Arnoldsson & Molin (2019) i sin studie om att det fanns ett stort engagemang bland ledarna. Trots detta stötte organiserad idrott på praktiska utmaningar i form av att hitta informationskanaler som nådde ut till målgrupp men de fann även en utmaning att involvera och behålla tjejer inom verksamheten. Varför Göteborgs stad vill att vi studerar Spontanidrotten i Lövgärdet, som är deras egen verksamhet, var att de har sett att killar dominerar i besöksstatistiken på dessa kvällar medan tjejer är underrepresenterade och vill veta hur fler tjejer kan lockas till att vilja delta i verksamheten. Det har under senaste månaderna visat sig att det blivit en ökning av deltagande tjejer och det är detta som kommer att undersökas, vilka faktorer som påverkar tjejers deltagande och hur verksamheten kan locka fler tjejer till kvällarna. Vilket skulle kunna kopplas till vad Lindgren m.fl (2017) tar upp i sin artikel. De tar upp tre viktiga aspekter som förklarar varför ungdomar fortsatt vill gå på idrottsstillfällena. De viktiga delarna kategoriseras som samhörighet, glädje samt gemenskap med jämgamla och dessa delar skulle kunna vara med i åtanke rörande verksamheten vi undersöker för vad som får ungdomar och framförallt tjejer att återkomma på kvällarna samt hur de lockar nya deltagare.

I observationsstudier som Blomdahl, Elofsson och Åkesson (2012) tar upp i sin forskningsrapport visar det att ca 80% av nyttjare till näridrottsplatser är pojkar. Även i enkäter som gjorts i samma rapport visar det att pojkar i betydligt större grad nyttjar näridrottsplatser för spontanidrott än tjejer. Det som författarna tar upp i sin studie som ett problem till varför pojkar är överrepresenterade på dessa allmänna idrottsplatser är för att dessa områden redan är utformade utefter sådana idrotter pojkar redan är överrepresenterade i, exempelvis fotbollsplaner, där pojkar i idrotten fotboll redan är starkt representerade. Det andra problemet de tar upp till varför tjejer inte spontanidrott i samma utsträckning som pojkar är för att de är rädda att de blir granskade och bedömda av de aktiva pojkarna. Det tredje problemet som tas upp i deras studie kan vara att tjejer mer dras åt det organiserade idrottandet och lägger istället den tiden som pojkar lägger på spontanidrott på andra intressen.

Vad är spontanidrott?

Blomdahl, Elofsson och Åkesson (2012) definierar spontanidrott som "idrott/motion som utförs på egen hand eller i grupp utan att någon organisatör eller instruktör/tränare/lärare anordnar/styr verksamheten. Utövarna själva organiserar, fastställer regler och genomför verksamheten." Högman & Augustsson (2017) definierar konceptet spontanidrott på ett liknande sätt men beskriver det som att spontanidrott bör täcka alla aktiviteter som finns

under begreppet "sport" där ett valbart kriterium är att aktiviteten som genomförs är oorganiserat. Dessa förklaringar och definitioner kring begreppet spontanidrott går i linje med vad vi och Göteborgs Stad anser vad spontanidrott är. Så som Göteborgs stad beskriver spontanidrott är att det är en insats med låg tröskel för att möjliggöra spontana aktiviteter för unga med syfte att berika deras fritid, bidra till ökad hälsa och trygghet. Vägen till ett aktivt liv i föreningslivet är att få prova och lära sig olika saker. För många är steget till att betala medlemsavgift och binda upp sig på aktivitet varje vecka väldigt stort. Spontanidrotten tillgodoser ett behov av en instegsverksamhet som fångar upp ungdomars intresse. Syftet är att erbjuda positiva och meningsfulla sammanhang för barn och unga och att skapa trygghet i ett område i anslutning till skoldagens slut eller under kvällstid. Det som skiljer sig åt kring Blomdahl, Elofsson och Åkesson (2012) och Högman och Augustssons (2017) definition och utförandet som vi ska undersöka är att på dessa kvällar som spontanidrotten i Lövgärdet hålls så finns det en organisation som anordnar verksamheten samt att det finns mentorer/ledare på plats som håller verksamheten under uppsikt. Dessa personer är dock inte direkt involverade i vad ungdomarna/barnen som är på dessa kvällar gör, utan de som kommer dit för att idrotta, skapar och organiserar egna aktiviteter och skapar egna regler samt styr sin egna idrott med hjälp av att få redskap av ledarna och mentorerna som är där.

Det som kan bli motsägelsefullt i de olika definitionerna enligt forskarna ovan och Göteborgs stad och RF SISUs verksamhet i Lövgärdet är det ledare och mentorer på plats vilket enligt forskarnas definition i artiklarna innebär att det är en organiserad verksamhet som bedrivs i Lövgärdet. Det vi menar är att det är spontanidrott som bedrivs men att det finns ledare och mentorer på plats för att kunna låsa upp sal och kunna ge ungdomarna och barnen de redskap de behöver för att bedriva sin egen idrott på plats. Det är också spontanidrott i den bemärkelsen att det är låga trösklar in i verksamheten. Det finns inga krav på att de som kommer måste komma varje gång eller ha på sig speciella kläder utan de som vill komma, kommer när de kan och har på sig de kläder de vill ha för att kunna idrotta och vara fysiskt aktiva. Mentorerna och ledarna som är på plats är inte med i själva valen av idrott och styr inte aktiviteterna, utan är där som stöd ifall något skulle hända under kvällens gång och är ansvariga för lokalen och att verksamheten kan bedrivas där.

Spontanidrotten i Lövgärdet

Göteborgs stad har tillsammans med RF SISU startat Spontanidrott i Lövgärdet/Kvällsidrott i Lövgärdet med hjälp av IOP (idéburet offentligt partnerskap) där de vill skapa insatser för en trygg, aktiv och meningsfull fritid för barn och unga i Göteborg. IOP:t är upprättat mellan idéburen part; RF-SISU Västra Götaland och offentlig part; Idrotts- och föreningsnämnden, Socialnämnd Hisingen, Socialnämnd Sydväst, Socialnämnd Nordost, Socialnämnd Centrum. Spontanidrotten är ett samarbete mellan Göteborgs stad, socialförvaltningen nordost, Lövgärdesskolan, det kommunala bostadsbolaget Poseidon och RF-SISU Västra Götaland som är utförare. Verksamheten bekostas av Socialförvaltningen Nordost med medel som är avsatta för folkhälsoinsatser, även Poseidon bidrar till finansieringen. Sedan starten har kvällsidrotten vuxit och blivit en stor och viktig verksamhet för ungdomar i Lövgärdet. Mentorerna på plats är lokalt förankrade personer som känner många i området och där några av ledarna/mentorerna är tjejer. RF-SISU arbetar ständigt med att rekrytera fler

tjejer till sitt ledarskapsprogram. Mentorernas uppgift är att föra statistik över hur många ungdomar som är på plats och de skickar tillsammans med statistiken en notering om hur kvällen har varit och om det uppstått några problem. Deras andra uppgift är att vara i lokalen under kvällen och se till så att allt fungerar och kunna bistå med material och redskap som ungdomarna vill använda sig av. Under en kväll arbetar både ledare och mentorer och alla är avlönade av RF-SISU. I snitt så deltar ungefär 50 ungdomar under kvällarna i Lövgärdet där ca 34% av deltagarna är tjejer. Enligt muntlig information är det i starten på kvällen yngre barn, ibland tillsammans med förälder (3-10 år) sen blir det äldre och äldre ju senare på kvällen det är.

Metod

Design

Studien har en kvalitativ design och forskningen har gjorts genom semi-strukturerade intervjuer vilket innebär att varje deltagare fått samma frågor som överensstämmer med studiens syfte och att deltagarna får möjlighet att svara fritt. Frågorna som ställs i en semi-strukturerad intervju är öppna samtidigt som det finns utrymme att ställa följdfrågor till respondenterna (Kristensson, 2014). Intervjuerna gjordes med två mentorer individuellt, gruppintervju med tre deltagande tjejer i åldrarna 13-15 år samt ytterligare en tjej i 18 års åldern som är återkommande besökare på dessa kvällar. De två mentorer som har intervjuats är lokalt förankrade personer i åldrarna 20-25 år som arbetat med liknande projekt i flera år. Mentorernas uppgift är att öppna upp idrottshallen och ha ansvar att allt fungerar i verksamheten samt att finnas där som en hjälpande hand till ungdomarna ifall de behöver hjälp med diverse saker. Mentorerna har även direktkontakt till Göteborgs stad och informerar dem hur kvällarna har gått och för statistik över hur många ungdomar som varit där respektive hur många av varje kön. Förutsättningarna till våra intervjuer har varit bra då vi var förberedda med frågor och hade bestämt med mentorerna som var på plats vilka dagar vi skulle komma. På plats när intervjuerna skulle genomföras var det en bullrig miljö, vilket vi var förberedda på, men där intervjuerna kunde avbrytas med jämna mellanrum när mentorerna behövdes ute i idrottshallen. Utformningen av arbetet startade med att vi fick information av Göteborgs Universitet om ett intressant område som Göteborgs stad ville få forskning på. Därefter tog vi kontakt med en kontaktperson på Göteborg Stad och ställde frågor kring projektet och hur deras tankar gick och vad de ville få svar på. När samtalet var över satte vi oss ner och sammanställde vad som hade sagts under mötets gång och denna sammanställning resulterade i de frågeställningar och syfte som tas upp i uppsatsen. Intervjufrågorna formades i samråd med tilldelad handledare som gav konstruktiv feedback till oss för att frågorna skulle vara tydliga och sträva mot att få svar kring problemformulering samt syfte.

Urval

De intervjuer som gjordes var med mentorer som ofta var på kvällarna när verksamheten var igång och de tjejer som intervjuades är också frekvent återkommande besökare som varit med från verksamhetens start 2019. Kontakt togs med Göteborgs stad för att få reda på vilka dagar

som dessa aktiviteter hölls och då åkte vi dit för att observera verksamheten samt få kontakt med mentorerna och deltagande tjejer på plats för att bygga upp en tillit till valda intervjupersoner.

Forskningsetiska aspekter

De forskningsetiska principerna har tagits i beaktning och ett informerat samtycke har offentliggjorts gentemot intervjupersonerna som medverkar i uppsatsen. Mer detaljerat kring grundreglerna så har vi använt oss av bland annat "autonomiprincipen" som förklarar att all forskning som tagits upp har skett med respekt gentemot individens självbestämmande. Inom denna princip har vi noga varit lyhörda och informerat deltagarna gällande deras autonomi kopplat till studien. En annan princip som vi valt att följa kallas för "inte skada-principen" och betyder att vi noga förklarar för de medverkande att konfidentialiteten samt anonymiteten tas i hänsyn. Exempelvis så förklarades det att individernas integritet försvarades, detta genom att information som angavs från personerna samlades och arkiverades på ett säkert sätt som inte kunde spåras vidare. "Rättvisepincipen" är ytterligare något som vi tagit med och förklarat för personerna i studien. Denna princip talar om att alla deltagare behandlas på samma sätt och att de som deltar under studien har samma villkor. Till den sista principen vi valt att ta med heter "Nyttoprincipen" där vi noga har övervägt huruvida risken för skada eller annat obehag kan påverka individerna (Kristensson, 2014).

Datainsamling och analys

För att få in den empiriska datan använde vi oss av block och penna. Tidsramen som var för intervjuerna var under två kvällar som författarna befann sig på plats i Lövgärdet för att genomföra intervjuerna med mentorer och tjejer som befinner sig på plats ofta. Intervjuerna och frågorna gjordes och ställdes av oss båda men den där ena var mer representerad kring frågorna och där den andra skrev ner svaren som intervjupersonerna gav. Intervjuerna spelades inte in då forskarna inte ansågs att detta behövdes göras och för att kunna garantera total konfidentialitet till intervjupersonerna. Svaren skrevs ner för hand under intervjuernas gång och där intervjuerna med mentorerna tog ungefär en halvtimme och intervjuerna med tjejerna tog ungefär en kvart. Dataanalysen gjordes genom att vi hade ett gemensamt dokument vi båda kunde skriva i. Renskrivningen från intervjuerna delades upp mellan oss och vi skrev ner de resultat vi fått i det gemensamma dokumentet. Efter att resultatet skrivits ner använde vi oss av tematisk analys som förklaras som en kvalitativ analysmetod som används för att analysera, identifiera och beskriva teman från ett ihopsamlat datamaterial (Braun & Clarke, 2006). Vi började med att noga läsa igenom den renskrivna texten. Därefter identifierade vi olika fynd som vi sorterade i olika teman och därmed blev det enkelt att skapa relevanta rubriker till våra resultat. Fynden som vi fann var svar och resonemang från deltagarna som var av uppenbart intresse i relation till våra frågeställningar.

Resultat

Resultaten som följer kommer vara uppdelade i två delar. Först presenteras mentorernas del där det tas upp om marknadsföring av verksamheten, vad de tror gör att ungdomarna kommer tillbaka, vad som får fler tjejer att komma, mentorernas inverkan, deras tankar kring ökningen

av tjejer i verksamheten och varför de mentorerna vill vara där. I andra delen presenteras tjejernas del där det tas upp om vad som får tjejerna att komma till kvällarna, hur verksamheten uppmärksammades, vad verksamheten behöver utveckla för att få fler tjejer till kvällarna samt varför tjejerna vill komma tillbaka till kvällarna.

Mentorerna

Marknadsföring för att locka ungdomar till kvällarna

Ena mentorn som vi intervjuade svarade att verksamheten marknadsförs främst genom sociala medier. De medier som främst används i samband med marknadsföringen är Instagram, Facebook och TikTok och detta genom Spontanidrotten i Lövgårdets egna kanaler. Mentorerna och ledarna som finns med under kvällarna brukar även ibland frivilligt annonsera om kvällarna på sina privata sociala medier. Det den ena mentorn tryckte på var att den främsta marknadsföringen som sker är genom pratet från person till person. Den andra mentorn som vi intervjuade svarade att en av de främsta marknadsföringarna av verksamheten har skett genom att Spontanidrotten i Lövgärdet anställt lokalt förankrade ledare och att ungdomarna känner till dessa personer och att verksamheten på så sätt sprids vidare till potentiella besökare. Även denna mentorn tryckte på att den absolut främsta marknadsföringen sker genom pratet mellan ungdomarna, där exempelvis en grupp som spelar en viss idrott på dessa kvällar pratar med andra som är intresserade av idrotten och på så sätt kommer fler på dessa kvällar. Mentorn var även inne på att marknadsföringen kan ökas samt förbättras så att fler föräldrar får reda på att verksamheten finns och var den äger rum så att deras barn har möjlighet att komma dit. Han nämnde även att verksamheten har fått en positiv effekt i samhället och att kriminalitet i området minskat.

Vad som får ungdomarna att komma tillbaka till kvällarna

Det som båda mentorerna tror har störst betydelse för att ungdomarna kommer tillbaka på dessa kvällar är att de kommer för att en viss ledare finns på plats. Den ena mentorn sa att de ungdomar som kommer för ledarna känner sig trygga med dem och kan prata med dem om allt möjligt. Den andra mentorn förklarade fenomenet att vissa ungdomar kommer tillbaka för en ledare är att en ledare som finns där på plats spelar mycket basket och då kommer många för den personen medan en annan ledare kör mycket fotboll och då kommer ungdomar som vill spela fotboll med den ledaren. Båda mentorerna sa även att många ungdomar kommer tillbaka för att det finns många olika aktiviteter att välja mellan på dessa kvällar. Den ena mentorn tror även att de kommer för att ungdomarna kan vara rastlösa och får då röra på sig och spela någon sport eller utöva annan fysisk aktivitet som de tycker är kul utan några premisser. Många andra ungdomar kommer även vissa kvällar beroende på vilka ledare det är som arbetar just den kvällen och då kommer de för att umgås och prata med varandra. Mentorn sa även att under kallare tider utomhus så söker sig många ungdomar till spontanidrotten och idrottshallen för att komma in där det är varmt men samtidigt göra något och inte vara hemma. Då umgås de tillsammans med sina vänner i hallen samtidigt som de ändå inte bara är hemma.

Vad som får fler tjejer att komma till kvällarna enligt mentorerna

För att få fler tjejer till dessa kvällar tror den ena mentorn att det har betydande roll att mentorerna och ledarna på plats behandlar alla lika. Alla som är där ska få vara med på

aktiviteterna som finns och de står upp för varandra ifall någon säger att de inte får vara med. Mentorerna har tidigare varit med om när en tjej känt sig utfryst i en aktivitet och då har de sagt till att alla är välkomna och alla ska vara inkluderande i aktiviteten och om någon ändå blir utfryst får dessa personer som fryser ute personer inte komma tillbaka på ett visst antal kvällar. Just i Lövgärdet känner alla varandra berättade mentorn och på så sätt har fler tjejer vågat ta plats på dessa kvällar och fler vågar även komma och vara med. Många av tjejerna som är där tar sedan med sina vänner och på så sätt kommer fler tjejer till dessa kvällar för att de har gott rykte. Den andra ledaren berättade att han tror att många tjejer kommer till kvällarna för att killar är på plats och att de då vill umgås och ha roligt tillsammans. Han förklarade igen att tjejerna och ungdomarna generellt känner sig trygga med ledarna/mentorerna jämfört med exempelvis lärare när det kommer till att umgås med killar. För att få fler tjejer att komma, trodde mentorn, att det behövs göras återkommande evenemang för tjejerna så att de skapar ett positivt tänk kring att se vikten vid att vara fysiskt aktiva. Han förklarade vidare att många tjejer i området är uppvuxna med en annan kultur där de inte alltid har möjlighet att få vara fysiskt aktiva som många andra tar för givet, vilket även Flesner m.fl (2021) tar upp i sin studie rörande problemet. Den främsta anledningen till att få fler tjejer att komma är att verksamheten bör hitta rätt sätt att nå ut till tjejerna så att de vill komma tillbaka.

Mentorernas inverkan till att få fler ungdomar att komma tillbaka

På frågan kring om det är många ungdomar som återkommer till kvällarna så svarade båda mentorerna att det är väldigt många som kommer tillbaka på kvällarna. Den ena mentorn utvecklade sitt svar och sa att många av de som kommer till Lövgärdets idrottshall även är på andra fritidsgårdar eller i andra idrottshallar och att de känner sig bekväma nog att kunna komma och gå som de vill till dessa kvällar. Varför de tror att så många kommer tillbaka är för att ledarna och mentorerna på plats har etablerat en bra relation och byggt upp en bra tillit till många av föräldrarna till ungdomarna som är där. De hälsar och pratar ofta med föräldrarna när de kommer dit med barnen/ungdomarna så att barnen kommer tillbaka och att föräldrarna även vågar låta barnen gå dit själva. Många av mentorerna på plats har även en viss direktkontakt med några av föräldrarna så att de fortsätter bygga på tilliten till varandra då vissa av föräldrarna som inte är på plats vill att mentorerna ska "hålla ett öga" på deras barn så att de sköter sig och detta gör mentorerna gärna. Detta gör de alltså för att bygga en så bra kommunikation och ha bra dialog så att så många barn och ungdomar ska komma tillbaka. Den andra mentorn svarade på ett liknande sätt och sa att de som kommer tillbaka är de som känner en anknytning till en ledare, att de kanske känner en frihet utan föräldrar i hallen, att det kan vara en annan känsla att vara i idrottshallen utan vuxna med auktoritet exempelvis lärare. Båda mentorerna svarade enhälligt att många av de ungdomar som kommer tillbaka, kommer just för att de ser att det finns mycket att göra. Vill barnen göra en viss aktivitet så får de redskap till detta. Det skapas ibland även vissa större evenemang där barn och ungdomar kan vinna olika saker och här tog han upp att de ibland arrangerar fotbollsturneringar som ett exempel. Många barn och ungdomar kommer även som tidigare nämnt tillbaka för att vissa mentorer eller ledare är på plats och där dessa gör olika saker med barnen och ungdomarna, där vissa spelar fotboll, basket eller även göra TikTokdanser. Så det finns alltid något att göra, det är aldrig helt dött som ena mentorn menade på. Det viktigaste enligt andra mentorn är att det ska finnas något för ungdomarna att hämta på dessa kvällar så att de skapar en dragningskraft till idrott och fysisk aktivitet.

Mentorernas tankar kring ökningen av tjejer i verksamheten

På frågan kring varför de tror att det blivit en ökning av tjejer i verksamheten svarade ena mentorn att tjejerna känner sig säkrare i området och att de vågar vara ute och gå hem sent på kvällarna. Många tjejer känner sig trygga med att de flesta redan känner varandra och att de vet att dem de känner skulle ställa upp och skydda dem ifall det skulle hända något. De bor även nära varandra i området och det går alltid att ringa varandra om någon skulle känna sig otrygg eller liknande. Den andra mentorn svarade att de motsatta könen vill umgås på dessa kvällar. Varför de vill umgås på dessa kvällar är, vad mentorn tror, att det blir mindre formellt på dessa kvällar. Utanför verksamheten blir det kanske inte lika naturligt att umgås om de inte är i samma umgängeskrets från början då de umgås med sina vänner. Han fortsatte även att i de yngre åldrarna bland tjejerna är det intressant att umgås mellan de olika könen medans de som är lite äldre är där främst för att de tycker det är kul att utöva en idrott och vill då vara seriösa med sin träning.

Varför mentorerna vill vara där - vara en viktig del i ungdomarnas uppväxt

Varför mentorerna och ledarna vill vara där svarade båda mentorerna att de gillar att se barnen växa och att de kan vara en trygghet för dem. De vill kunna ge barnen och ungdomarna möjligheter som de själv inte hade när de var yngre och kunna ge barnen en framtid och kunna vara med i den. Den ena mentorn svarade även att han tycker det är kul och motiverande att möta ungdomar som kanske har destruktiva förhållanden hemma och att han vill finnas där som stöd ifall de vill prata med honom. Det som är så bra med spontanidrott tycker ena mentorn att det kan väcka många nya intressen hos besökarna. Han har upplevt att många som inte har gillat en sport tidigare har testat och upptäckt att de gillar det då de inte blir uttråkade med att göra samma sport varje vecka utan det går att göra olika aktiviteter varje gång som de kommer. En annan bra sak med spontanidrott är att det just är spontant, ingenting som har planerats i förväg och styrts upp. Den andra mentorn tycker att spontanidrott är bra för att verksamheten har låga krav, de som kommer på dessa kvällar får ha på sig vad som helst och får ändå idrotta. Han påpekade att det kan för många familjer vara dyrt att vara med i föreningsliv med medlemskap och så vidare men att på dessa kvällar så får ungdomarna chans att testa på flera idrotter ändå och öva på grundmotoriska färdigheter och lära känna sin kropp helt gratis. Vidare stödjer Kirk (2005) denna information med hjälp av sin studie, genom att påpeka om hur multiidrotten är mer kostnadseffektiv. Detta leder i sin tur in på att deltagarna samt familjerna minskar sina utgifter och får vardagen att gå runt. Avslutningsvis poängterar båda mentorerna att spontanidrott är bra för att det går att utöva det när som helst, hur som helst, var som helst och med vem som helst.

Tjejerna

Vad som får tjejerna att komma till kvällarna - deras tankar och reflektioner

Tjejernas intervjuer genomfördes i fokusgrupper med tre tjejer i gruppen. Det som får tjejerna att komma hit svarade de att det är ett bra ställe att vara på. Det finns mycket att göra på kvällarna med många olika aktiviteter. Det som även får dem att komma till verksamheten är att det är bra att vara där istället för att vara ute och, enligt tjejerna, göra dumma grejer. De svarade även att det känns tryggt att vara där istället för att vara utomhus. En annan tjej som vi intervjuade svarade att det som får många tjejer att komma dit är uppdelat i olika kategorier. En grupp kommer för gemensamheten, att kunna umgås med varandra och lära

känna nya människor. Den andra gruppen kommer för sportintresset, att vara fysisk aktiv. Den tredje gruppen kommer för att de följer med andra och för sin nyfikenhet och att de på så sätt "fastnar" och fortsätter att komma tillbaka.

Hur uppmärksammades verksamheten från tjejerna

Hur de upptäckte verksamheten var genom nyfikenhet att de en kväll hade varit ute och sett att idrottshallens dörr var öppen och att de gick in och tittade vad det var som var inne i lokalen. Dessa tjejerna har varit där sen verksamheten startade och är där främst fredagar och lördagar då det är flest ungdomar där. Den andra tjejen svarade att många av tjejerna får reda på verksamheten genom skola och att det ligger centralt i området där det är mycket rörelse på kvällarna.

Vad verksamheten behöver utveckla för att fler tjejer ska vilja komma dit

För att få fler tjejer att upptäcka och vilja komma till dessa kvällarna svarade de att det för tillfället inte finns så mycket aktiviteter för just tjejer. De tog upp att på fritidsgårdar i närområdet så anordnas speciella tjejkvällar och att det är något som Spontanidrotten i Lövgärdet hade kunnat ta efter och göra något likadant för att locka till sig fler tjejer. Mentorerna som är på kvällarna skulle kunna lära sig av hur fritidsgårdarna anordnar sina tjejkvällar och på så sätt kunna implementera något liknande även i idrottshallen. Tjejerna svarade att pingis hade kunnat vara en bra aktivitet att kunna införa på kvällarna då det är fysisk aktivitet men att de inte behöver bli för svettiga. Den andra tjejen som intervjuades svarade att det behövs fler kunniga ledare på plats och att fler tjejer ska våga ta för sig och spela olika idrotter. För tillfället så är många ledare och umgås med tjejerna som är där och sitter och pratar istället för att få tjejerna att idrotta. Hon poängterade att det finns möjlighet och resurser från ledare och verksamheten i stort att kunna göra ännu mer för tjejerna på dessa kvällar men att ansvaret ligger hos tjejerna att deras vilja att vara med på idrotterna behöver stärkas. Det behövs att motivera tjejerna som är där att ta mer initiativ till att våga spela de olika sporterna och inte bry sig så mycket om vad killarna på plats gör.

Varför vill tjejerna komma tillbaka till kvällarna? Mentorens viktiga roll.

På sista frågan kring om de vill komma tillbaka svarade de enhälligt ja, då de tycker att ledarna och mentorerna på plats är väldigt bra. De har bra relationer med varandra och att mentorerna känns som ett syskon som de kan prata med om allt som sker och att det känns tryggt. Tjejerna återkom flera gånger till att de återkommer till dessa kvällar då de hellre är där istället för att röra sig ute och göra dumma grejer. Den andra tjejen som intervjuades svarade att många kommer tillbaka för den bra energin som finns på kvällarna, för gemenskapen som finns, att det är roligt samt att verksamheten drivs på bra tider under helgen.

Diskussion

Metoddiskussion:

Metoden som användes anser vi var bra och givande för att få så bra och informativa erfarenheter och tankar av verksamheten som möjligt, istället för att det hade gjorts en kvantitativ studie då det inte var studiens syfte att få så mycket svar som möjligt. Då syftet var att undersöka hur Spontanidrotten i Lövgärdet kan locka fler tjejer till sin verksamhet ansåg vi att det var viktigt att själva vara på plats och genomföra semistrukturerade intervjuer med de personer som är där kontinuerligt och för att se hur verksamheten ser ut. Genom detta anser vi att syftet besvarades på bästa sätt.

En svaghet med studien kan vara att antalet tjejer till underlaget var få. Detta kan ha påverkat resultatet genom att vi eventuellt inte fått tillräckligt med svar och åsikter kopplat till vårt resultat. En annan svaghet med studien skulle kunna vara den höga ljudnivån i hallen vilket var en av anledningarna till att intervjuerna inte spelades in utan endast finns nedskrivet. Aktiviteterna, skrik och prat kan ha varit ett störningsmoment gällande intervjuerna med respondenterna. Intervjuerna ville vi också få så spontant som möjligt och kunna ställa frågor under kvällens gång utan att ta upp en ljudinspelare varje gång vi kunde återuppta intervjuerna då mentorerna ofta behövde hjälpa till på andra ställen under kvällen. Vidare till metodens fördelar, så bevitnar vi valet av fokusgrupper i intervjuerna med tjejerna som en positiv del. Här kunde vi se att respondenterna kände en trygghet av att befinna sig med varandra under intervjun. Ytterligare uppfattade vi att de intervjuade kom på saker att säga med hjälp av en väns formulering. Från att inte veta vad de skulle säga till att faktiskt våga ta för sig gällande att formulera fram en åsikt.

Vi tar i beaktning att mentorerna som vi intervjuade berättar om sig själva och då kan prata extra gott om verksamheten och sin betydelse för den. Då vi själva har varit på plats och besökt verksamheten och sett vilken betydelse mentorerna har för ungdomarna kan vi understryka att mentorerna i den mån inte talar osanning. Tjejerna vi intervjuade bekräftade även det som mentorerna sa till oss under intervjuerna.

Under uppsatsens gång uppstod det inte några problem utan det enda problemet som kan ha betydelse är att under de kvällar vi var ute för intervjuer var det få tjejer som deltog på dessa kvällar vilket resulterat i få svar från just tjejerna. Svaren som gavs av de intervjuade var dock av betydande del för att kunna belysa problemet och kunna svara på syftet som har angivits i början av studien. Det hade kunnat vara intressant att få fler perspektiv från fler tjejer men svaren som har angivits har varit bra svar och betydande för studien. Det ska inte heller finnas någon risk för att systematiska fel ska påverka resultatet.

Resultatdiskussion:

Resultatet visade att tjejers deltagande på Spontanidrotten i Lövgärdet berodde på ledarna som är där samt kompisumgänge. Detta beror på att de känner en trygghet i att vara där med stöd av att de känner en tillit till ledarna och mentorerna som är där samtidigt som de umgås

med sina vänner som de också känner sig trygga med. Som en av mentorerna var inne på så känner många av de som är på dessa kvällar och som bor i området varandra sedan innan då de vuxit upp tillsammans vilket kan ha en betydande faktor till att fler tjejer vågar och får vara med på kvällsverksamheten. Detta kan kopplas till det vetenskapliga genom att känna glädje, gemenskap och samhörighet med jämnåriga, vilket klassas som en betydande del i att ungdomar fortsatt ska vilja gå på idrottstillfällena som Lindgren m.fl (2017) skriver i sin artikel. Alltså är de yttre faktorerna väldigt viktigt för att påverka tjejers deltagande i detta fall. För att få fler tjejer att delta på kvällarna kom tjejerna med några förslag där verksamheten skulle kunna ta lärdom och få inspiration kring andra kvällsverksamheter i området som anordnar speciella tjejkvällar med olika aktiviteter och dylikt, vilket kan vara en bra tillgång till att se hur andra verksamheter arbetar.

När vi frågade mentorerna hur de tror att de kan få fler tjejer till verksamheten svarade de att mentorerna och ledarnas roller är viktiga, att de behandlar alla lika och att alla ska få delta i de olika aktiviteter som erbjuds under kvällen. Mentorernas uppfattning kring vad som kan få fler tjejer till aktiviteten stämmer överens med hur tjejerna svarade på liknande fråga. Det som gör att de återkommer på kvällarna som de svarade är att de känner sig trygga med mentorerna och ledarna på plats och att de känns som syskon till tjejerna. I Flesners m.fl. (2021) studie styrks detta påstående där det visas vilken betydelse ledare har för att ungdomar ska känna en trygghet inom liknande verksamheter och att de har stor betydelse för att de vill komma tillbaka. Genom att fråga mentorerna och tjejerna liknande frågor hur fler tjejer kan lockas till verksamheten så ser vi att det finns en samsyn respektive intervjuad grupp emellan.

Frågan som ställdes till tjejerna "Vad tror du behövs för att få fler tjejer att komma hit?", visade att tjejerna ville ha mer tjejkvällar men de ville även ha mer krav från mentorerna gällande att delta i diverse aktiviteter. Genom att ha tjejkvällar skulle det kunna tänkas att fler tjejer dyker upp på tillfällena och att de förhoppningsvis trivs så bra att de vill fortsätta gå på spontanidrotten oberoende tjejkväll eller den vanliga spontana verksamhet som finns. Denna del kan tänkas vara extra viktig att ha med i sammanhanget, då tidigare forskning visat att flickors deltagande inom spontanidrott är låg (Arnoldsson, 2019; Molin, 2019). Vidare i resultatet påpekar dock en tjej att mentorerna behöver ha mer kunskap. Mer ingående menar tjejen att ledarna behöver vara mer aktiva gällande att försöka få tjejerna att vara mer aktiva. Ofta sitter ledarna ner och pratar med tjejerna som är på plats och gör sällan någon form av aktivitet. Inom detta fynd kan vi se att synen ser olika ut hos tjejerna, när det gäller vad som är avgörande för att fler tjejer ska komma tillbaka till spontanidrotten. En positiv aspekt kring detta resultat är att det finns möjligheter och resurser för att fler tjejer ska våga ta för sig och delta i de aktiviteter som finns.

Kvällarna beskrevs av ena mentorn även som ett bra tillfälle för integration, vilket tidigare forskning även har visat, där de berättar hur deltagande i idrott skapar integration mellan individer (Aagergaard, 2018; Coalter, 2010; Doidge et al., 2020). Detta stärks av vad Göteborgs stad och RF SISU har meddelat vad målen med verksamheten är, att barn och ungdomar ska erbjudas en meningsfull fritid samt att den lokala tryggheten ska öka.

Slutsats

En slutsats av arbetet som tar med både mentorernas synvinkel samt tjejernas perspektiv är vikten av mentorerna och ledarnas betydelse på kvällarna som gör att tjejerna återkommer till verksamheten och även blir fler. Ledarna har en viktig roll som dels förebilder men också att de skapar trygghet hos tjejerna. Det är fortsatt viktigt att fortsätta driva verksamheten då fysisk aktivitet är en viktig del i människans liv för att leva hälsosamt och att då under kvällarna introducera ungdomar till idrott och träning. Kvällarna är även av den betydelsen för många av ungdomarna att kunna komma iväg hemifrån för att träffa kompisar och skapa sig ett socialt liv samtidigt. Uppsatsens betydelse inom idrottsvetenskap belyser vikten av fysisk aktivitet och att främja folkhälsan samt introducera idrott i en ung ålder för ungdomar så att de förhoppningsvis tycker det är kul och stannar inom idrottens värld även i framtiden. Verksamheten bedriver gratis idrott så att många ungdomar får chansen att träna och testa på olika idrotter utan att det ska behöva vara en kostnadsfråga. Lika mycket som att det är viktigt att ungdomarna rör på sig, lika viktigt kan det vara för den psykiska hälsan att få umgås med sina vänner utanför hemmet och skolan samtidigt som det finns redskap och aktiviteter som främjar båda delarna under dessa kvällar.

Referenser

- Agergaard, S. (2018). *Rethinking sports and integration: Developing a transnational perspective on migrants and descendants in sports*. Abingdon, Oxon: Routledge.
- Arnoldsson, J. (2019). *Idrott för nyanlända 2015-2018. En rapport om verksamhet, uppföljning och forskning inom satsningen*.
<https://www.rf.se/globalassets/riksidrottsforbundet/nya-dokument/nya-dokumentbanken/ovrigt/idrott-for-nyanlanda-2015-2018.pdf>
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, 3(2), 77-101.
- Blomdahl, U., S. Elofsson, and M. Åkesson. 2012. *Spontanidrott för vilka? En studie av kön och nyttjande av planlagda utomhusytor för spontanidrott under sommarhalvåret*. Stockholm: City of Stockholm, Administration of Sports.
- Coalter, F. (2010). The politics of sport-for-development: Limited focus programmes and broad gauge problems? *International Review for the Sociology of Sport*, 45(3), 295–314.
- Doidge, M., Keech, M., & Sandri, E. (2020). Active integration?: Sport clubs taking an active role in the integration of refugees. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 12(2), 305–315. <https://doi.org/10.1080/19406940.2020.1717580>

Flensner, K. K., Korp, P., & Lindgren, E. C. (2021). Integration into and through sports? Sport-activities for migrant children and youths. *European Journal for Sport and Society*, 18(1), 64-81.

Göteborgs stad. *Göteborgsbladet*. Hämtad 2022-05-16 från <https://goteborg.se/wps/portal/enhetssida/statistik-och-analys/goteborgsbladet/hamta-statistik/faktablad/goteborgsbladet>

Högman, J., & Augustsson, C. (2017). To play or not to play, that's the question - young people's experiences of organized spontaneous sport. *Sport in Society*, 20(9), 1134-1149.

Kirk, D. (2005). Physical education, youth sport and lifelong participation: The importance of early learning experiences. *European Physical Education Review*, 11(3), 239-255.

Kristensson, J. (2014). *Handbok i uppsatsskrivande och forskningsmetodik för studenter inom hälso- och vårdvetenskap* (1. utg. ed.).

Lindgren, E.-C., Annerstedt, C., & Dohsten, J. (2017). The individual at the centre - A grounded theory explaining how sport clubs retain young adults. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-Being*, 12(1), 1361782. DOI:<https://doi.org/10.1080/17482631.2017.1361782>

Molin, F. (2019). *Spontanitet och samspel- En kvalitativ studie av 31 idrottsforeningars arbete med integration*. (Rapport 2019:1). Riksidrottsförbundet

Bilagor

Intervjufrågorna som ställdes i samband med intervju till mentorerna som finns på plats i Lövgärdet lyder:

- Hur marknadsför ni verksamheten?
- Vad tror ni det är som gör att ungdomar kommer hit?
- Vad tror ni kan få fler tjejer att komma hit?
- Är det många ungdomar som kommer tillbaka? Varför tror ni att de gör det?
- Vad tror ni är orsakerna till att det har blivit så stor ökning av tjejer i verksamheten?
- Vad är det som gör att ni vill vara här? Varför vill ni arbeta med detta? Vad är det som är så bra med spontanidrott?

Frågor som ställdes i samband med tjejernas intervjuer var:

- Vad får dig att komma hit?
- Hur upptäckte ni att verksamheten fanns?
- Vad tror du behövs för att få fler tjejer att komma hit?
- Kommer du vilja komma tillbaka hit?

